

ZÁNIK TRESTNOSTI A TRESTU.

1. ZÁNIK TRESTNOSTI

- v dôsledku okolností, ktoré nastali po spáchaní trestného činu, pri ktorom stíhanie tohto trestného činu stratilo svoje opodstatnenie

Trestnosť zaniká:

a. zmena zákona - zánik nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť.

Trestnosť činu, ktorý mal v čase spáchania znaky trestného činu uvedeného v osobitnej časti trestného zákona zákone zaniká ak neskorší zákon ustanoví, že tento čin nie je trestným činom

- zmena situácie (sociálnopolitických pomerov v štáte) alebo vzhľadom na osobu páchatel'a zanikla nebezpečnosť činu pre spoločnosť- osoba preukázala po spáchaní TČ, že v budúcnosti od nej nehrozí opätovné spáchanie trestného činu

b. Účinná ľútosť- len pri trest. čine / v § 66 / - podmienkou je dobrovoľnosť rozhodnutia páchatel'a a

a) škodlivý následok TČ zamedzil alebo napravil, alebo

b) urobil o TČ oznámenie v čase, keď škodlivému následku TČ mohlo byť ešte zabránené;

Oznámenie treba urobiť :

-orgánom činným v trestnom konaní alebo Policajnému zboru, vojak to môže urobiť aj svojmu nadriadenému alebo služobnému orgánu a osoba vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby aj príslušníkom Zboru väzenskej a justičnej polície

Zaniká trestnosť nasledovných trestných činov ak páchatel' dobrovoľne :

škodlivý následok trestného činu zamedzil alebo napravil, alebo urobil o trestnom čine oznámenie v čase, keď sa škodlivému následku TČ mohlo byť ešte zabránené :

šírenia nebezpečnej ľudskej nákazlivej choroby podľa § 163, ohrozovania zdravia závadnými potravinami a inými predmetmi podľa § 168, brania rukojemníka podľa § 185, legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233, § 234, porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 238, porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 254, porušovania predpisov o nakladaní s kontrolovaným tovarom a technológiami podľa § 255, § 256, § 257, ohrozovania devízového hospodárstva podľa § 258, skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 260, poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 263, ohrozovania obchodného, bankového, poštového, telekomunikačného a daňového tajomstva podľa § 264, skrátania dane a poistného podľa § 276, všeobecného ohrozovania podľa § 284, poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia podľa § 286, ohrozovania a poškodenia životného prostredia podľa § 300, § 301, vlastizrady podľa § 311, úkladov proti Slovenskej republike podľa § 312, teroru podľa § 313, § 314, záškodníctva podľa § 315, § 316, sabotáže podľa § 317, vyzvedačstva podľa § 318, ohrozovania utajovanej skutočnosti podľa § 319, § 320, ohrozovania dôvernej skutočnosti a vyhradenej skutočnosti podľa § 353, vzbury väzňov podľa § 358, šírenia poplašnej správy podľa § 361, § 362, genocídia podľa § 418, terorizmu podľa § 419, neľudskosti podľa § 425 a používania zakázaného bojového prostriedku a nedovoleného vedenia boja podľa § 426 zaniká

Trestnosť trestného činu zaniká aj vtedy, ak ide o trestný čin

a) zanedbania povinnej výživy podľa § 207, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchatel' svoju povinnosť dodatočne splnil skôr, než sa súd odobral na záverečnú poradu,

b) zanedbania povinnej výživy podľa § 207, ak úrad práce, sociálnych vecí a rodiny poskytol oprávnenému náhradné výživné podľa osobitného predpisu v plnej výške podľa rozhodnutia súdu o výživnom, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchatel' úradu práce, sociálnych vecí a rodiny uhradil náhradu za poskytnuté náhradné výživné, skôr než sa súd odobral na záverečnú poradu,

c) nevyplatenia mzdy a odstupného podľa § 214, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchatel' svoju povinnosť dodatočne splnil najneskôr do 60 dní od dokonania trestného činu,

d) neodvedenia dane a poistného podľa § 277 alebo nezaplatenia dane podľa § 278, ak splatná daň a jej príslušenstvo alebo poistné boli dodatočne zaplatené najneskôr v nasledujúci deň po dni, keď sa páchatel' po skončení jeho vyšetrovania mohol oboznámiť s jeho výsledkami,

e) založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 alebo založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny podľa § 297, ak páchatel' urobil dobrovoľne oznámenie orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru o zločineckej skupine alebo teroristickej skupine a jej činnosti v čase, keď nebezpečenstvo, ktoré hrozilo z jej ďalšej činnosti, sa mohlo ešte odstrániť; vojak môže toto oznámenie urobiť aj svojmu nadriadenému alebo služobnému orgánu a osoba vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby aj príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže,

f) podplácania podľa § 332, § 333, § 334 alebo § 335 a nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 2, ak páchatel' úplatok poskytol

alebo sľúbil len preto, že bol o to požiadaný, a urobil o tom dobrovoľne bez odkladu oznámenie orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru; vojak môže toto oznámenie urobiť aj svojmu nadriadenému alebo služobnému orgánu a osoba vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby aj príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže.

c. Premlčanie trestného stíhania

Trestnosť činu zaniká uplynutím premlčacej doby, ktorá je:

- a) tridsať rokov, ak ide o zločin, za ktorý tento zákon dovoľuje uložiť trest odňatia slobody na doživotie,
- b) dvadsať rokov, ak ide o zločin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej desať rokov,
- c) desať rokov, ak ide o ostatné zločiny,
- d) päť rokov, ak ide o prečin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej tri roky,
- e) tri roky pri ostatných prečinoch.

Do premlčacej doby sa nezapočítava:

- a) doba, po ktorú nebolo možné páchateľa postaviť pred súd pre zákonnú prekážku,
- b) doba, po ktorú sa páchateľ zdržiaval v cudzine s úmyslom vyhnúť sa trestnému stíhaniu,
- c) skúšobná doba podmieneného zastavenia trestného stíhania,
- d) doba, po ktorú bolo dočasne odložené vznesenie obvinenia, alebo
- e) doba, po ktorú bolo prerušené trestné stíhanie.

Premlčanie trestného stíhania sa prerušuje:

- a) vznesením obvinenia pre trestný čin, o ktorého premlčanie ide, ako aj po ňom nasledujúcimi úkonmi orgánu činného v trestnom konaní, sudcu pre prípravné konanie alebo súdu smerujúcimi k trestnému stíhaniu páchateľa, alebo
- b) ak páchateľ spáchal v premlčacej dobe úmyselný trestný čin.

Prerušením premlčania sa začína nová premlčacia doba.

Uplynutím premlčacej doby nezaniká trestnosť trestných činov uvedených v dvanástej hlave osobitnej časti tohto zákona okrem trestného činu podpory a propagácie skupín smerujúcich k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 421 a § 422, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia podľa § 423 a trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti podľa § 424.

d. Smrť páchateľa

2. ZÁNIK TRESTU

- dôvodom sú okolnosti, ktoré nastali po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bol uložený trest, ktorý pre ne nemožno vykonať;

a. Odpustenie alebo zmiernenie trestu

Trest sa nevykoná

- ak ho prezident Slovenskej republiky na základe svojho práva odpúšťať tresty odsúdenému odpustil.
- to sa však nevzťahuje na iné tresty, ak boli páchateľovi uložené popri sebe a ostali rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky nedotknuté.

Trest sa zmierni :

- ak prezident Slovenskej republiky na základe svojho práva zmierňovať tresty odsúdenému trest zmiernil
- to sa však nevzťahuje na iné tresty, ak boli páchateľovi uložené popri sebe a ostali rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky nedotknuté.

b. Premlčanie výkonu trestu

po určitej dobe zaniká potreba trestnoprávnej reakcie na TČ tak z hľadiska generálnej aj individuálnej prevencie najmä preto, že ak páchateľ po takú dlhú dobu nespáchal ďalší TČ, možno predpokladať, že sa napravil

Uložený trest nemožno vykonať po uplynutí premlčacej doby, ktorá je

- a) dvadsať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody na doživotie,
- b) pätnásť rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci desať rokov,

- c) desať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody najmenej na päť rokov,
- d) päť rokov pri odsúdení na iný trest.

Premlčacia doba sa začína právoplatnosťou rozsudku a pri podmienanom odsúdení, podmienanom odsúdení s dohľadom, podmienanom prepustení alebo podmienanom prepustení s dohľadom právoplatnosťou rozhodnutia o tom, že sa trest vykoná.

Do premlčacej doby sa nezapočítava doba, po ktorú nebolo možné trest vykonať preto, že sa odsúdený zdržiaval v cudzine s úmyslom vyhnúť sa trestu, alebo bol na ňom vykonávaný trest odňatia slobody.

Premlčanie výkonu trestu sa prerušuje, ak

- a) súd urobil opatrenie smerujúce k výkonu trestu, o ktorého premlčanie ide, alebo
- b) odsúdený spáchal v premlčacej dobe úmyselný trestný čin

Prerúšením premlčania sa začína nová premlčacia doba.

Výkon trestu uloženého pre trestné činy uvedené v dvanástej hlave osobitnej časti tohto zákona sa nepremlčuje okrem trestného činu podpory a propagácie skupín smerujúcich k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 421 a § 422, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia podľa § 423 a trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti podľa § 424.

c. Zahľadanie odsúdenia

K zahradeniu odsúdenia dochádza:

V dôsledku rozhodnutia :

- súdu môže zahladiť odsúdenie ak odsúdený viedol po výkone alebo odpustení trestu, alebo po premlčaní jeho výkonu riadny život nepretržite po dobu najmenej

- a) desať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci päť rokov,
- b) päť rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci jeden rok,
- c) tri roky, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody neprevyšujúci jeden rok

Ak odsúdený preukázal po výkone alebo odpustení trestu alebo premlčaní jeho výkonu svojim vzorným správaním, že sa napravil, môže súd zahladiť odsúdenie na žiadosť odsúdeného i pred uplynutím doby

Ak ide o odsúdenie na tresty uvedené v § 32 písm. b) až k), k zahladeniu dochádza ich vykonaním.

- nariadenia prezidenta Slovenskej republiky na základe svojho práva zahládať odsúdenie formou milosti alebo amnestie.

Ak bolo odsúdenie zahladené, hľadá sa na páchatela, ako keby nebol odsúdený.

Ak sa páchatelovi uložilo viac trestov popri sebe, nemožno odsúdenie zahladiť, kým neuplynie doba na zahladenie trestu odňatia slobody podľa § 92 ods. 1, ak bol uložený.

Amnestia

Na udelenie milosti alebo amnestie nie je právny nárok. Rozhodnutia o udelení amnestie sa uverejňujú v Zbierke zákonov. Rozhodnutie o tom, či a do akej miery je osoba, ktorej bol právoplatne uložený trest, účastná amnestie, urobí súd, ktorý rozhodol v prvom stupni. Ak je taká osoba v čase rozhodovania vo výkone trestu odňatia slobody, urobí rozhodnutie súd, v ktorého obvode sa trest vykonáva. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Milosť

Podklady na rozhodovanie prezidenta v konaní o udelení milosti zabezpečuje minister spravodlivosti. Ak to nariadi počas konania prezident, výkon trestu sa odloží alebo preruší. Tieto úkony podľa nariadenia prezidenta zabezpečuje minister spravodlivosti.

Podmienené udelenie milosti

Ak bol trest alebo jeho zvyšok pri udelení milosti odpustený len pod určenými podmienkami, plnenie podmienok a prevýchovu odsúdeného sleduje súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

O tom, či odsúdený, ktorému sa trest odpustil udelením milosti prezidentom, splnil uložené podmienky, rozhoduje prezident. Podklady na rozhodnutie prezidenta zabezpečuje minister spravodlivosti.

Ak do jedného roka od uplynutia doby, na ktorú sa vzťahujú uložené podmienky, nebolo urobené rozhodnutie bez zavinenia odsúdeného, má sa za to, že uložené podmienky splnil

d. smrť páchatel'a